1850. No. 49.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 18 JUNIJ.

De MINISTER van FINANCIEN, als daartoe gemagtigd bij Koninklijk besluit van den 9 Junij 1850 (*Staatsblad* no. 30), ter uitvoering van de wet van den 17 September 1849 (*Staatsblad* no. 46), brengt bij deze ter algemeene kennis:

1°. dat de Nederlandsche gouden stukken van *tien* en *vijf gulden*, met Zondag, den 23 Junij 1850, ophouden wettig betaalmiddel te zijn, doch niet te min, als negotie-penningen in omloop blijven, dat is, dat die stukken, van gezegden dag af, in betaling kunnen worden aangenomen naar onderlinge prijsbepaling der belanghebbenden;

2°. dat dezelve stukken bij alle betalingen aan het Rijk en op alle Rijks-kantoren in betaling werden aangenomen voor de daarop uitgedrukte oorspronkelijke waarde, tot en met den laatsten Julij 1850;

3°. dat aan alle degenen, welke verlangen gouden stukken van *tien* en *vijf gulden* te verwisselen, van Maandag den 17 Junij 1850, tot en met Zaturdag den 22 Junij 1850, tot die verwisseling, op de gewone kantooruren, gelegenheid zal worden gegeven, bij de Nederlandsche Bank te *Amsterdam* en bij de Betaalmeesters in de Hoofdplaatsen der Provincien en te *Rotterdam*; en zulks tegen muntbiljetten, daargesteld volgens de wet van den 17 September 1849 (*Staatsblad no.* 46), of zoo veel noodig tot bijpassing, tegen zilveren Nederlandsche munten;

4°. dat bij ongenoegzaamheid van de kassen der Betaalmeesters, deze ambtenaren voor de ingetrokken gouden stukken zullen afgeven, bewijzen op de Nederlandsche Bank te *Amsterdam*, aldaar betaalbaar op den voet onder 3°. vermeld, of wel bewijzen bij henzelve mede in diervoege betaalbaar, *vijf dagen na dato*, en zulks naar keuze der belanghebbenden van de eene of andere plaats van betaling, bij de inlevering der gouden stukken te doen.

"s Gravenhage, den 10 Junij 1850.

De Minister van Financien,
VAN BOSSE.

De middelprijzen van de *in-* en *uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* moet worden geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 14 Junij 1850, te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde	*f* 8,65.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood*	- 126,00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . .	- 126,00.

Leeuwarden, den 15 Junij 1850.

De Gouverneur van Friesland,
VAN PANHUIJS.

PROVINCIE FRIESLAND.

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 28 Junij 1850, des voormiddags ten 10 uren, zal aan het Gouvernements-Lokaal te *Leeuwarden*, onder nadere goedkeuring, bij inschrijving op *gezegeld* papier en vervolgens bij opbod, worden aanbesteed:

»Het Afdammen, Droogmaken en Opgraven of Slatten van de Vaart en Waterlossing, genaamd de *Kleine Zijlroede*, te *Mackum*, strekkende van de Noordkant der ingang van de *Zeedijksvaart*, of van de punt der Scheepshelling aldaar, tot in het *Mackumer Meer*, over eene lengte van 1630 ellen, alsmede van de Vaart genaamd de *Kromme Sloot*, strekkende uit de *Groote Zijlroede* aldaar, tot in de eerstgenoemde vaart, ter lengte van 190 ellen. *In één perceel.*"

Het Bestek, waarop deze aanbesteding geschiedt, zal *tien* dagen te voren ter lezing liggen aan opgemeld Gouvernements-Lokaal en verder in de voor deze provincie gebruikelijke leesplaatsen of logementen, terwijl op den *derden* dag vóór de aanbesteding, de noodige aanwijzing aan de gegadigden door den aanwezigen Opzigter zal worden gedaan en inmiddels de nader verlangde inlichtingen te bekomen zijn, bij den Heer Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat in het 2de District *A. C. Kros*, en den Heer Ingenieur *C. J. Bolten*, beide te *Leeuwarden*.

Leeuwarden, den 17 Junij 1850.

De Gouverneur van Friesland,
VAN PANHUIJS.

LONDEN, den 13 Junij.

Z. M. *Louis Philippe*, de gewezen Koning der Franschen, lijdt aan eene ernstige, slepende kwaal; hij verkeert echter niet in oogenblikkelijk levensgevaar. Van eene bijkomende ongesteldheid is hij reeds zoover hersteld, dat hij een toertje in rijtuig heeft gemaakt.

— Men verzekert dat de Britsche gezant te New-York aan de regering der V. Staten, naar aanleiding der tegen Cuba ondernomen vrijbuiters-expeditie, officieel heeft bekend gemaakt, dat tusschen Engeland en Spanje een geheim verdrag bestaat, waarbij Engeland zich verbindt, Spanje te handhaven in het bezit van deszelfs West-Indische kolonien.

— De Britsche landbouwkundige *J. Smith*, van Deanston, is overleden; hij heeft het *draineren*, of waterafttapping door onderaardsche buizen, uitgevonden en in zwang gebragt, en daardoor zich jegens den Britschen landbouw verdienstelijk gemaakt.

WEIMAR, den 7 Junij.

Men weet, dat *Goethe* een gedeelte zijner papieren en brieven aan de kennis zijner tijdgenooten had onttrokken. In 1827 had hij deze letterkundige schatten aan de regering ter hand gesteld met bepaling, dat het kistje, waarin zij opgesloten waren, eerst in 1850 zou worden geopend. Voor weinige dagen, op het voor die opening bepaalde tijdstip, zijn de erfgenamen der familie van *Goethe* en die van *Schiller*, aan welke de dichter deze papieren gelegateerd had, voor de autoriteiten alhier verschenen, om hun legaat in bezit te nemen. Men vond in het kistje de volledige briefwisseling tusschen *Goethe* en *Schiller*. Zij zal zeer spoedig gedrukt en in het licht gegeven worden, ingevolge eene bepaling in *Goethes* uiterste wilsbeschikking. De meeste dezer brieven, vooral die van *Schiller*, zijn autografisch.

's GRAVENHAGE, den 15 Junij.

Z. M. de Koning zal op Woensdag den 26 Junij, des ochtends te 10 ure, in het paleis in het Noordeinde, audientie verleenen aan civile autoriteiten, commissien en particulieren, alsmede aan generaals en andere militairen. Degenen, die tot deze audientie verlangen toegelaten te worden, zijn door den opper-hofmaarschalk en door den chef van 's Konings militair huis uitgenoodigd, om zich in te schrijven op eene der lijsten, welke daartoe aan het genoemde paleis gereed zullen liggen tot den 24 dezer, des namiddags 7 ure.

— H. M. de Koningin-moeder heeft den baron *Taets van Amerongen*, kamerheer van H. M., benoemd tot administrateur van H. Ms. onroerende goederen in deze residentie.

— Naar men verneemt zal H. M. de Koningin-moeder in het najaar, wanneer HD. het kasteel *Soestdijk* zal verlaten, zich naar deze residentie begeven en het door HD. aangekochte buitenverblijf *Buitenrust*, aan den Scheveningschen weg gelegen, betrekken. Aldaar zullen vele vertimmeringen, alsook aanbouwingen geschieden. Men verzekert, dat H. M. eerlang een bezoek zal gaan afleggen bij HD. dochter, de erf-groothertogin *van Saksen Weimar-Eisenach*.

— Volgens berigten uit Hamburg van den 11 dezer waren HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, en de Prinsessen, hoogstderzelver dochters, den vorigen dag aldaar aangekomen. In den morgen van den 11den had Z. K. H. Prins *Frederik* eene wapenschouwing over de gezamenlijke te Hamburg in garnisoen liggende Pruisische troepen gehouden, en des middags aan de officieren derzelve een diner gegeven.

— Den 12den zouden de Vorstelijke personen over Travemünde de reis naar Zweden voortzetten, onder geleide van een te Travemünde liggend Zweedsch-Noorsch eskader, bestaande uit twee stoomschepen en zes korvetten.

— Bij Koninklijk besluit is bepaald, dat de haringvisscherij op den 10 Junij heeft kunnen beginnen. De 34 haringschepen, die reeds daartoe zeewaarts zijn gestevend, hebben alzoo in den avond van Maandag de netten kunnen uitwerpen. Zr. Ms. stoomschip *Suriname*, kapt. *Fabius*, bevindt zich bij de haringvloot en zal de eerste bezending nieuw gevangen haring onmiddelijk naar Vlaardingen overbrengen.

— In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van gisteren heeft de Voorzitter mededeeling gedaan van eene Koninklijke boodschap betrekkelijk het overlijden van Z. K. H. Prins *Maurits* der Nederlanden, van gelijken inhoud als die welke vroeger bij de Tweede Kamer te dien aanzien is ingekomen. Op voorstel des Voorzitters hebben de leden zich naar hunne afdeelingen begeven, tot het benoemen eener commissie welke belast zal worden met een adres van rouwbeklag aan Z. M. den Koning te ontwerpen.

— In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van Woensdag ll. is de beraadslaging voortgezet over de afzonderlijke artikelen van het wetsontwerp tot regeling van het kiesregt.

De artikelen 3 tot 16 zijn achtervolgens *aangenomen* geworden, nadat enkele dier artikelen nog eene kleine wijziging ondergaan hadden.

De voortzetting der beraadslagingen bepaald zijnde op des avonds ten half acht ure, zijn alstoen achtervolgens de artikelen 17 tot en met 39, nadat in enkele van die artikelen door de Regering nog eenige wijziging gebragt was, *aangenomen* geworden.

In de zitting van Donderdagmorgen ll., zijn de beraadslagingen over het ontwerp van wet tot regeling van het kiesregt vervolgd. Achtervolgens zijn *aangenomen* de artikelen 40 tot en met 97, nadat in enkele dier artikelen nog eenige wijziging gebragt was. Daarna is art. 98, strekkende tot bepaling van hetgeen de wet voor bezoldigd staatsambt en voor bevordering in de staatsdienst houdt, met 41 tegen 24 stemmen *afgestemd*.

In de zitting van Vrijdag ll. zijn de beraadslagingen over de afzonderlijke artikelen van het ontwerp van wet tot regeling van het kiesregt voortgezet. Na de *aanneming* van art. 99 zijn de beraadslagingen geopend over art. 100. Behalve de amendementen, op de bij dit artikel behoorende tabel voorgesteld, is op het artikel zelf een amendement voorgedragen door de heeren *van Dam van Isselt* en *Groen van Prinsterer*, strekkende om het artikel te vervangen door de navolgende bepaling:

»Het Rijk blijft verdeeld in de kiesdistricten, zoo als die ten gevolge van het voorloopig kiesreglement zijn vastgesteld, met uitzondering van de steden Amsterdam, Rotterdam en 's Gravenhage, die elk een kiesdistrict zullen uitmaken.

»De Gedeputeerde Staten zullen in die districten, onder onze goedkeuring, de noodig bevonden wijzigingen kunnen maken."

De voortzetting der beraadslaging over art. 100 daarna bepaald zijnde des avonds ten half acht ure, heeft de minister van binnenlandsche zaken, nadat nog onderscheidene sprekers het woord hadden gevoerd, de onderscheidene voorgedragene amendementen bestreden, doch verklaard, dat, wanneer de vergadering dat van den heer *van Nispen* mogt goedkeuren, er dan geen grond zou bestaan voor de regering, om zich daartegen te verzetten.

De beraadslagingen gesloten zijnde, is 1°. gestemd over het amendement van de heeren *Groen van Prinsterer* en *van Dam Isselt*. *Verworpen* met 53 tegen 10 stemmen. 2°. het amendement van den heer *Schiffer*. *Verworpen* met 64 tegen 2 stemmen. 3°. het amendement van den heer *Storm van 's Gravensande*, strekkende tot overneming van het laatste amendement van den heer *van Nispen*, zonder de daarin gebragte wijzigingen. *Verworpen* met 36 tegen 30 stemmen. 4°. het amendement van den heer *van Nispen* zelf (zoo als het is gewijzigd). *Aangenomen* met 34 tegen 22 stemmen. 5°. Een door den heer *Costerus* aangeboden amendement is, ten gevolge der aanneming van dat van den heer *van Nispen*, komen te vervallen. 6°. Het artikel 100 zelf, met de daartoe behoorende tabel van indeeling, is daarop *aangenomen* met 47 tegen 19 stemmen.

Daarop is art. 1, met de tabel van den census, in beraadslaging gebragt, doch besloten de goedkeuring daarvan uit te stellen tot na de behandeling van art. 119. — Het amendement van den heer *Lotsy*, om den census voor Dordrecht te bepalen van *f* 70 op *f* 60, is *verworpen* met 56 tegen 9 stemmen.

Eindelijk zijn de art. 101 114 zonder beraadslaging, of na eene korte woordenwisseling, zonder stemming *aangenomen*; waarna besloten wordt de beraadslagingen voor te zetten op morgenochtend ten *tien ure*.

In de zitting van heden ochtend zijn de beraadslagingen vervolgd. Nadat de volgende artikelen waren *aangenomen*, is ook art. 1, te gelijk met de daarbij behoorende tabel, houdende bepaling van den census, *aangenomen*.

Vervolgens is het wets-ontwerp in zijn geheel *aangenomen* met 46 tegen 19 stemmen.

Daarna heeft de trekking plaats gehad van de afdeelingen voor de maanden Junij en Julij. Door de afdeelingen zijn gekozen:

tot hare voorzitters de heeren: *van Dam van Isselt*, *Donker Curtius*, *Boreel van Hogelanden*, *Dullert* en *Schooneveld*.

tot hare ondervoorzitters de heeren: *Wichers*, *Mutsaers*, *Duijmaer van Twist*, *Storm van 's Gravesande* en *Heemskerk*, en

tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften de heeren: *Schiffer*, *de Lom de Berg*, *Leclercq*, *Bachiene* en *van Hasselt*.

De aanvang der beraadslaging over het ontwerp van provinciale wet is bepaald op Dingsdag aanstaande.

LEYDEN, den 18 Junij.

Eergisteren avond heeft de aangekondigde gecostumeerde optogt van het studenten-corps plaats gehad, voorstellende den intogt van *Frederik Hendrik*, in 's Hertogenbosch, op Maandag 17 September 1629. Behalve 75 muzijkanten, 45 vóór en 30 aan het einde van den stoet, behalve de detachementen infanterie en cavalerie, die hem vergezelden, namen ongeveer 200 gecostumeerde personen, waaronder 52 te paard, deel aan den optogt, die ten 5 ure zich in beweging zette en langs den weg, bij het programma bepaald, een groot gedeelte van de stad doortrok, dat opgepropt was met een digten drom nieuwsgierigen, die den optogt voorbijgingen en volgden. De meeste huizen op dien weg gelegen waren net en smaakvol met groen versierd en uit bijna allen wapperde de Vaderlandsche vlag. Wat de zamenstelling van den optogt zelven betreft, zoo kan het zonder overdrijving worden gezegd, dat hij een der heerlijkste was die in een lang tijdsverloop te Leyden is gehouden, en aan de commissie die de maskerade heeft ontworpen en geregeld, komt daarvoor de meeste lof toe. Costumes, wapens, enz., het tuig der paarden, maar vooral dat van het zesspan, dat de statiekoets van Amalia van Solms trok, alles in één woord, was even fijn en keurig bewerkt als getrouw aan snede, kleur en vorm van het tijdvak, waarin men zich onwillekeurig zag verplaatst. Het geschal der trompetten, vermengd met het roffelen der trom en het gefluit der pijpers, en afgewisseld door de muzijkstukken van de beide corpsen muzijkanten, deden het oor weêrgalmen der oude Vaderlandsche toonen voor Vaderland en Oranje. Van het academiegebouw vertrokken, zette de optogt zijnen weg voort tot aan de Doelen, alwaar de trein eenigen tijd vertoefde. Naauwelijks was het donker geworden, of eene algemeene illuminatie verlichtte de geheele stad, ja zelfs de geringste achterbuurten bleven niet achter en namen aan de algemeene vreugde van Leydens academiefeest blijmoedig en van ganscher harte deel. Voor de societeiten *Minerva* en *Amicitia* waren keurige en toepasselijke gasverlichtingen aangebragt.

— Bij gelegenheid der vereeniging van oud studenten van 1840—46, hield eergisteren de voorzitter, de WelEerw. Zeer Gel. heer *Hooykaas Herdenschot*, predikant te Kamperveen, eene redevoering in de Nederd. taal, in het groot auditorium der academie, waarin de spreker de reunie beschouwde als eene her-

vestiging van den vriendschapsband, eene hulde aan de wetenschap en eene veredeling van het maatschappelijke leven. Deze sierlijke en welsprekende redevoering werd met de meeste belangstelling aangehoord, terwijl bij het einde derzelve de ondubbelzinnigste blijken van toejuiching en goedkeuring aan den spreker ten deel vielen.

— Eergisteren is het vijfde *Landhuishoudkundig Congres*, met eene redevoering van den heer *Gevers van Endegeest* geopend, waarna de werkzaamheden aanvingen, voor dien dag bestaande in rapporten van de volgende commissien: 1°. *Over de Statistiek van Nederland*, bij monde van den hoogleeraar *Ackersdijk*. 2°. *Over het Landbouwkundig Onderwijs*, bij monde van den Heer *W. C. H. Staring*. 3°. *Over eene Geologische Kaart van ons Land*, bij monde van den hoogleeraar *J. G. S. van Breda*. 4°. *Over de oprigting eener één Cents-Daags-Maatschappij*, bij monde van den heer *O. G. Heldring*. 5°. *Over de Houtteelt*. Het extract uit het rapport gelezen door den heer *B. W. Wttewaall*, 2de secretaris van het Congres. 6°. *Over de Reglementen op de Hengstenkeuren*, bij monde van den heer *Bok*, van Texel. 7°. *Over het opnemen van kapitalen voor den Landbouw en de Hulp- en Hypotheekbanken*, bij monde van den hoogleeraar *Ackersdijk*, die het ontworpen plan tot eene hypotheekbank voor geheel Nederland, te Utrecht op te rigten, toelicht.

In de tweede zitting zijn de volgende onderwerpen ter tafel geweest: 1°. De ontveeningen en de turf-accijns als bezwaar daartegen, waarover een rapport is ingediend door de ter dier zake benoemde commissie. 2°. De inpoldering der Lauwerzee en van een gedeelte van den Dollart. 3°. Het benoemen van een inspecteur voor den landbouw, waarover de heer *Sloet tot Oldhuis* het woord voerde. 4°. Het leveren van en plan eener landhuishoudkundige Flora voor Nederland, over welk punt het uittreksel van een door den heer prof. *F. A. W. Miquel*, lid der commissie, ingediend, zeer uitgewerkt rapport werd gelezen, en de heeren *Sloet tot Oldhuis* en prof. *W. H. de Vriese* belangrijke mededeelingen deden. 5°. Het doen van vergelijkende weêrkundige waarnemingen, met betrekking tot den land- en tuinbouw. Aangaande dit onderwerp werd eene missive van professor *Buijs Ballot* gelezen. Het belangrijke punt, dat de meeste en zeer gewigtige discussien uitlokte, was het beramen van maatregelen, die het meest geschikt voorkomen om ter beteugeling der longziekte van het rundvee te worden genomen. Van de vier ingekomen rapporten, zijnde van de heeren *Martini van Geffen*, baron *van Ittersum*, prof. *Numan* en de veearts *Jennes*, werden door den secretaris uittreksels ten gehoore der vergadering gebragt, terwijl bovendien een gedrukt adres betreffende dit punt aan de leden was rondgedeeld. Onder hen, die over dit onderwerp als sprekers optraden, behooren voornamelijk de heeren *Martini van Geffen*, *d'Ablaing van Giessenburg*, prof. *Ackersdijk*, de veeartsen *Hengeveld* en *van Dam*, voorts de heeren *van Veersen*, prof. *van der Boon Mesch*, *Sloet tot Oldhuis*, mr. *Bok* en de voorzitter jhr. *Gevers van Endegeest*, genoemd te worden. De slotsom der beraadslagingen was het besluit, om een krachtig adres èn aan Z. M. den Koning èn aan de beide Kamers der Staten-Generaal in te zenden, om die zaak ernstig ter harte te nemen, en bij dit adres als bijlage over te leggen alle tot het ontwerp betrekkelijke stukken, benevens een verslag der gehouden beraadslaging.

Tot leden van het bestuur van het zesde Landhuishoudkundig Congres, dat in 1851 te Goes zal bijeenkomen, zijn benoemd de volgende heeren: president, mr. *J. C. van der Meer Mohr*, burgemeester der stad Goes, oud lid van de Dubbele Kamer der Staten-Generaal; vice-president, *Iman G. J. van den Bosch*, landhuishoudkundige en burgemeester van Wilhelminadorp; eerste secretaris, mr. *M. P. Blaaubeen*, advocaat te Goes en lid der Provinciale Staten van Zeeland; tweede secretaris, mr. *Jan van der Bilt*, griffier van het kantongeregt te Heinkenszand; eerste penningmeester, de heer *J. Fransen van de Putte*, grondeigenaar te Goes; tweede penningmeester, *Adriaan Kakebeeke*, grondeigenaar te Krabbendijke.

HAARLEM, den 13 Junij.

Op den eersten dag van het muzijkfeest was reeds vroeg in den ochtend alles ter been, om gereedheid te maken tot het feest, dat reeds maanden lang te voren de harten en hoofden van Haarlems ingezetenen had bezig gehouden; en weldra zag men geheel de stad feestelijk getooid. Ten 9 ure arriveerden met den eersten spoortrein van Amsterdam de Liedertafelen dier hoofdstad, benevens die van Friesland, Utrecht, Wageningen, Weesp enz. en werden zij onder het aanheffen van *Où peut-on être mieux* door het muzijkcorps der dragonders, door leden der maatschappij en der commissie van feestregeling aan het station verwelkomd. Hier bleven zij wachten in een geschikt locaal van het station, tot dat ook met den trein van 9½ ure de Liedertafelen van Rotterdam, 's Hage, enz. aankwamen, die op dezelfde wijze verwelkomd werden. Daarna trokken allen gezamenlijk, voorafgegaan door het gezegde lid der commissie en door het voormelde muzijkcorps, en begeleid door eene afdeeling dragonders, langs de met vlaggen versierde straten en omstuwd van eene golvende volksmassa, naar het stadhuis. Hier werden zij op nieuw in eenvoudige gepaste hartelijke bewoordingen begroet door den heer *N. J. A. Travaglino*, president der afdeeling Haarlem, der maatschappij *tot Bevordering der Toonkunst*, die aan de verwelkomde gasten tevens den feestdronk in een grooten beker toereikte, en die door een driemalig algemeen hoera bedankt werd. De geheele vergadering zong vervolgens Nederlandsch geliefkoosd volkslied mede, het welk het gezegde muzijkcorps had aangeheven. Nadat nu nog door den heer *C. G. F. Schneevoogt*, secretaris der commissie van feestregeling de programma's en toegang-billetten aan de leden der achttien opgekomen liedertafelen waren uitgereikt, trok men door de golvende menigte, die de groote markt vervulde, naar de kerk, alwaar ten elf ure de repetitie, onder directie van den heer *J. B. v. Bree*, begon met gemengde koren, die morgen avond zullen worden uitgevoerd; waarna een koor voor mannenstemmen, hetwelk moest dienen tot inleiding van het concours van heden avond gerepeteerd werd. Alles ging naar wensch. In den namiddag zijn de verschillen Liedertafels, onder hare banieren, ingevolge het programma, voorafgegaan door de muziek der stedelijke schutterij en begeleid door die der dragonders, naar het societeits-gebouw in den Hout getogen, en vervolgens naar de Groote Kerk teruggekeerd, alwaar de oefeningen een aanvang hebben genomen. Bij den wedstrijd der Liedertafels is de eerste prijs toegewezen aan *Eufonia* van Amsterdam, de tweede aan de vereeniging van Rotterdam, onder de leiding van den heer *Heinze*; de derde aan *Amfion* van Rotterdam, — en is eene medaille verleend aan *Frisia*, als van de verst afgelegene plaats herwaarts gekomen.

HARDENBERGH, den 13 Junij.

Dit jaar is het getal bovenlandsche gras- en turfmaaijers, die over de grenzen komen, zeker 1/3, zoo niet de helft, minder dan het vorige jaar, toen het ook reeds minder was; het neemt van jaar tot jaar af. De oorzaak is, dat de Hollandsche werklieden zelven de reis aannemen om het werk te verrigten, waardoor de broodeloozen in ons land hun onderhoud zelven verdienen.

SNEEK, den 14 Junij.

Wij zijn onderrigt, dat de gewone jaarlijksche hardzeilpartij alhier, welke verleden jaar uithoofde der heerschende ziekte is afgesteld geworden, dit jaar, even als vroeger, in de maand Augustus, en wel, naar men verneemt, op den 21 dier maand, plaats zal hebben. Ook nu weder zullen daarvoor vier rangen van zeilvaartuigen worden vastgesteld, als: *a*) veerschepen, *b*) jagten en boeijers, *c*) booten, en *d*) belastingvrije sprietzeilbootjes. In afwachting van het nader door de directie bekend te maken programma, vleit men zich, dat ook nu, even als in vorige jaren, dit nationale feest op eene allezins luisterrijke wijze gevierd zal worden.

LEEUWARDEN, den 17 Junij.

De zesde algemeene Vergadering van de *Broederschap* der Notarissen in Nederland, welke, Dingsdag jl., zoo als wij reeds in ons vorig nommer medeedeelden, hier ter stede in de zaal van den heer *van der Wielen* werd gehouden, is bijgewoond door 70 leden, uit alle provincien des lands opgekomen, uitbrengende 119 stemmen; het aantal leden was 1 Junij 1849 348, sedert vermeerderd met 34, zoodat thans het getal 382 beloopt. Onder de leiding van den weledelen heer *Fabius*, notaris te Amsterdam, werd het jaarlijksch verslag uitgebragt, getuigende van den bloei en de belangstelling der leden. De rekening, waarin voorkwam aanmerkelijke afgiften aan onderscheidene weduwen van notarissen uit bepaalde en zekere bijdragen, goedgekeurd, den aftredende hoofdbestuurder de weledele heer *van Houten* eenstemmig herkozen, en eene zeer belangrijke prijsvraag vastgesteld, tot welker beantwoording nader alle Nederlanders door het hoofdbestuur zullen worden uitgenoodigd; — de eenige onaangename indruk was de afwezigheid van den verdienstelijken algemeenen secretaris de weledele heer *Bruno Tideman*, notaris te Amsterdam, wegens treurige huisselijke omstandigheden.

Het uitstekende zomerweder gaf aanleiding tot menig uitstapje in den vruchtbaren bouwhoek der Provincie aan de meeste, tegenwoordig zijnde Broeders welke nimmer Friesland hadden bezocht, die reeds opgetogen waren door de wandelingen in de fraaiste gedeelten en omstreken der stad, het bezigtigen der voornaamste gebouwen en eindelijk door het bezoeken van den Stadstuin bij de schoonste zomer-avonden in deze dagen.

De *Broederschap* zal in 1851 in de maand Junij te Middelburg weder bijeenkomen.

— Op den 13 dezer is te *Harlingen* aanbesteed, het verdiepen van de Zuider-, Noorder- en Buitenhavens te Harlingen, en het diephouden daarvan, van 1 April 1851 tot 31 Maart 1861, en zijn beide werken aangenomen door *Pieter Hendriks Moriman* en *Jan Feijes Schaafsma*, mrs. timmerlieden en aannemers van publieke werken aldaar, het eerste voor de som van *f* 28,000, het tweede voor omtreeks *f* 2000 per jaar.

Ten zelfden dage zijn te Heerenveen door het Polderbestuur van het 4de en 5de Veendistrict onder *Ængwirden*, aanbesteed de navolgende belangrijke werken:

1. Het afdammen, droogmaken en opgraven of slatten der Compagnons-vaart, van af de bovensluis te Heerenveen, tot aan de benedensluis, genaamd de Bontebok, ter lengte van p. m. 6890 el. Het leggen eener aardebaan van af gemelde sluis te Heerenveen, langs de noordkant der Compagnons-vaart, door de Knijpe en Langezwaag, tot aan den rijdweg van Heerenveen naar Gorredijk, lang p. m. 7050 el. Het graven eener vaart langs deze aardebaan, ter lengte van p. m. 2295 el. Aangenomen door *Jan van Smirren*, te Vollenhove, voor *f* 31,600.

2. Het uitdiepen van een gedeelte der zoogenaamde Zestien Roeden-vaart en van een gedeelte wijk nabij die vaart, benevens het graven van een gedeelte achtervaart, te zamen ter lengte van p. m. 3400 el. Aangenomen door *Jan Zwolsman*, te Kuinre, voor *f* 3000.

3. Het bouwen van eene Schutsluis en Wipbrug, in en over de Zestien Roeden-vaart. Aangenomen door *denzelfden*, voor *f* 13,800.

4. Het bouwen van twee houten Schutsluizen, te Heerenveen en Knijpe. Aangenomen door *denzelfden*, voor *f* 7,400.

5. Het bouwen van twee Wipbruggen met houten landhoofden en vleugels aldaar. Aangenomen door *H. B. Harkema*, te Warfhuizen, voor *f* 3,600.

6. Het bouwen van twee achtkante Wind-Watermolens op steenen voeten, op den noordpolderdijk van het 4de Veendistrict. Aangenomen door *D. van der Meer*, Molenmaker te Harlingen en *L. E. Smilde*, Molenmaker te Heerenveen, voor *f* 24,400.

Na afloop van deze aanbesteding werd door heeren Compagnons van de Opsterlandsche en Oost-Stellingwerfsche vaarten en veenen aanbesteed:

Het afdammen, droogmaken en slatten der Compagnons-vaart, van af de nieuwe poldervaart van het 6de en 7de Veendistrict onder Terwispel, tot aan het Lippenhuister-verlaat, ter lengte van p. m. 6650 el; waarvan aannemer is geworden *Jan Zwolsman*, te Kuinre, voor eene som van *f* 9600.

— De minister van finantien herinnert een iegelijk dien het mogt aangaan, dat de muntbiljetten van *f* 500 en van *f* 100, uitgegeven krachtens de wet van den 18 December 1845, en waarvan het tijdstip van intrekking op den eersten Julij 1848 is bepaald bij het Koninklijk besluit van den 13 Mei 1848, met den eersten Julij 1850 zijn verjaard; dat die muntbiljetten van *f* 500 en van *f* 100 daarna geene waarde hoegenaamd voor den houder hebben, en alleen tot evengemelden dag bij de Nederlandsche Bank worden overgenomen.

— De minister van finantien brengt ter kennis van het algemeen, dat eerstdaags, ter uitvoering der wet van 17 September 1849 (*Staatsbl.* n°. 46), en ingevolge het uit kracht van die wet genomen besluit des Konings van 23 October 1849, n°. 75, zullen worden in omloop gebragt muntbiljetten ter grootte van *f* 1000, van *f* 500, van *f* 100 en van *f* 10; dat de biljetten, uitgezonderd enkele in zwarten inkt gedrukte woorden en cijferletters, naar gelang van het bedrag in verschillende kleuren zijn gedrukt, als de stukken van: *f* 1000 in groen, *f* 500 in bruin, *f* 100 in rood en *f* 10 in blaauw; dat de in en buiten den kunstrand aangestipte lijst eenen tweeden kunstrand voorstelt, in lichte kleuren gedrukt, te weten: op de groene biljetten in het lichtrood, op de bruine in het lichtblaauw, op de roode in het grijs, op de blaauwe in het geel;

dat in de biljetten wordt aangetroffen het watermerk: *Rijks-munt*; dat al de muntbiljetten van het zelfde bedrag in de daartoe aangelegde registers een doorloopend nommer verkrijgen; dat des ministers naamteekening op de biljetten door middel van stempeling wordt geplaatst; dat de registratie der biljetten, zoo bij het agentschap van het ministerie van finantien te Amsterdam, als bij de Nederlandsche Bank, bevestigd wordt door eene geschreven handteekening, en dat het 7de artikel der wet, hetwelk beneden in den kunstrand is opgenomen, de strafbedreiging behelst op het namaken of vervalschen van de muntbiljetten, en op het met opzet in omloop brengen of invoeren van nagemaakte of vervalschte muntbiljetten.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft het aandeel der provincie Groningen in het beschikbaar bedrag der collecte ten behoeve der noodlijdenden door den jongsten watersnood, bepaald op de som van *f* 305,05.

— Van regeringswege is aan de belanghebbende kamers van koophandel en fabrieken medegedeeld, eene opgave zoo der gewone inkomsten van het vereenigde koningrijk van Groot-Brittannie in elk jaar, van 1843 tot 1849 ingesloten, als van de publieke ontvangst en uitgave in elk jaar van 1822 tot 1849 ingesloten, aanwijzende het bedrag der gewone inkomsten, na aftrek van drawbacks, terugbetalingen enz.

— Maandag werd te Amsterdam de achtste algemeene vergadering der maatschappij *tot bevordering der bouwkunst*, onder voorzitting van den heer *D. D. Büchler*, gehouden. Uit het verslag bleek, onder anderen, dat de maatschappij op 1 Januarij dezes jaars 658 leden telde, terwijl zich sedert 58 nieuwe hebben aangemeld, en dat aan de vervaardigers van twee ingezonden ontwerpen, bijaldien zij zich bekend maken, ieder eene premie van *f* 300 geschonken zal worden. Het zijn de ontwerpen voor *een schouwburg*, no. 3, *la critique peut faire écriter* enz. en no. 6, *spectatum admissi* enz. Ook werd mededeeling gedaan van de gehouden vergaderingen der Rotterdamsche leden van de maatschappij, bij wijze van proefneming, om daardoor welligt tot het oprigten van departementen in de verschillende steden des rijks te geraken, en van het verlangen van sommige dier leden naar wijzigingen in de wetten over welke en andere wijzigingen deze vergadering beraadslaagd werd.

— Wij vestigen de aandacht onzer lezers op een berigt voorkomende in no. 7 van de bijdragen tot bevordering van de kennis en de bloei der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, en meer bijzonder op een daar op bl 56 en 57 voorkomend berigt uit het departement Uithuizen, prov. Groningen. Aldaar is namelijk eene inrigting daargesteld, die allerheilzaamst werkende tot wering der armoede, tevens voor het zedelijk leven der minvermogenden van groot gewigt is, d. i. de inrigting van Tuinbouw voor minvermogenden. Het hoofddoel was zoodanige behoeftigen, die bij lagere huurprijs van het land, hunne eigene levensbehoeften konden bouwen, ook in dezen tijd van hoogere huur daartoe in de gelegenheid te stellen. — Nadat besloten was tot dit oogmerk eene uitgestrektheid lands aan te koopen, om die bij afzonderlijke akkers, niet aan reeds bedeelden af te staan, maar aan dezulken, die daartoe dreigden te zullen vervallen, te huren voor niet hooger dan ⅓ van den gewonen huurprijs in 1847, of 10 cents de vierk. roede, werd in 1848 een geschikt stuk land van 4 bunder 54 roede 20 el aangekocht en ook de daarop drukkende vaste beklemming, uit gelden, bij actien van *f* 10 bijeengebragt. — Een gedeelte van dat land reeds met rogge bezaaid zijnde, werd het overige verdeeld in 137 akkers, verhuurd aan 73 huurders, die op 1 Julij moesten betalen, en op slechts drie na, daaraan stipt hebben voldaan.

In 1849 bevatte het geheel 186 akkers, die door 96 personen, als hoofden van huisgezinnen, met het beste gevolg, werden gebruikt. Na een bestaan van meer dan een jaar bleek de inrigting meer dan goed, ook finantieel te kunnen bestaan.

Men had opgemerkt dat door onwillekeurige naijver, vlijt, overleg, kennis, netheid en spaarzaamheid werden opgewekt en aangekweekt, en dat die, naarmate zij buiten's huis gewaardeerd werden, ook in den huiselijken kring toenamen.

— Bij deze gelegenheid vermeenen wij tevens te mogen aanbevelen de lezing van een door den heer *J. van Konijnenburg*, *Cz.*, directeur der Kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid, te Frederiksoord bewerkte en door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen met goud bekroonde en uitgegevene verhandeling, over de land-ontginning, een middel tot wering der armoede. — De kundige schrijver behandelt daarin de ligging, den omvang en aard van den onder-

[illegible] grond en het voordeelige en de bestemming der ontginning. Verder beschrijft hij de wijse waarop men bij de houtcultuur, en bij de ontginning van bouwland te werk moet gaan, en wijst de beginselen aan die bij ontginningen zijn in acht te nemen, daarbij handelende over de grondkracht, den omvang der ontginning, de boekhouding, arbeiders, verkoop en verhuring, het bestuur, de bezwaren die te overwinnen zijn, de mest-verzameling, aankoop van veldgrond, de noodige kanalen, over vreemde arbeiders enz. Ten slotte betoogt de schrijver den invloed der land-ontginningen op de behoeftige volksklasse en geeft de maatregelen aan de hand, om de behoeftigen uit de steden naar elders te verplaatsen, met opgave hoe diaconien en liefdadige stichtingen daartoe zouden kunnen medewerken. Reeds deze korte inhoudsopgave belooft veel belangrijks en de bekrooning met eene dubbele gouden medaille, benevens eene premie van *f* 250, waarborgt de waarde van dit werkje, dat er keurig net uitziet en zich met genoegen laat lezen.

— In het vorig jaar zijn kapitein *Lauwers*, voerende het Belgisch schip *Marie Antoinette*, en zijn eerste stuurman *Louis de Jonghe*, op de reis van Antwerpen naar Havanah, door het scheepsvolk vermoord. Ten gevolge der deswege door den tweeden stuurman afgelegde verklaringen stonden dezer dagen voor het hof van assises in Belgie de vier matrozen van dat vaartuig teregt. Twee hunner, *Loy* en *van de Weghe*, zijn schuldig verklaard en veroordeeld tot de doodstraf, op de markt te Antwerpen te voltrekken. De twee overige, *Filiaert* en *Hazebroeck*, zijn vrijgesproken en onmiddelijk op vrije voeten gesteld. De beide veroordeelden hebben zich nog niet in cassatie voorzien, en blijven in dezelfde gemoedsstemming als gedurende het regtsgeding; *Loy* ongevoelig en onverschillig, *van de Weghe* bitter bedroefd.

Veere, den 9 Junij.

Ter vervulling der vacature, door het vertrek van ds. *L. G. Th. Creutzberg*, naar Vlissingen ontstaan, is, uit een vroeger gemaakt twaalf-, zes- en drietal, heden tot predikant der hervormde gemeente alhier, beroepen ds. *N. Osti*, predikant te Putten.

Edam, den 12 Junij.

Ter vervulling der vacante predikantsplaats bij de hervormde gemeente alhier, ontstaan door het overlijden van *Ds. A. Biben*, is het volgend twaalftal van predikanten gevormd, alphabetisch gesteld: DD. *A. Begemann*, te Landsmeer; *F. J. Berkhout*, te Monster; *G. H. Fabius*, te Garderen; *H. J. van Gruting*, te Jisp; *J. Hooykaas Herderscheê*, te Kamperveen; *H. E. Stenfert Kroese*, te Spanbroek; *W. F. Mensel*, th. dr. te Renesse; *W. L. F. Moltzer*, te Waalwijk; *A. J. P. Oort*, te Broek in Waterland; *B. ter Haar Romeny*, te Eemnes-Binnen; *H. Schogt*, te Buiksloot, en *G. J. Vinke*, th. dr. te Beets.

Vrouwen-Parochie, den 13 Junij.

Bij de hervormde gemeente alhier is tot predikant beroepen Ds. *ter Meulen*, predikant te Oudemirdum (klassis Sneek.)

Bijdrage tot de kennis van den invloed der afschaffing op de sterfte aan cholera.

Toen, verleden jaar, de cholera had opgehouden hare duizenden in ons Vaderland te vellen, noodigden wij de afdeelingen en correspondenten onzer Vereeniging uit, ons te willen berigten, hoevele slagtoffers die ziekte in hunne woonplaats heeft gemaakt, hoevele daarvan tot de afschaffing behoorden en hoevele leden onze Vereeniging aldaar telde; maar tot ons leedwezen ontvingen wij slechts uit 10 plaatsen de verlangde opgave. Hoe gering dan nu ook dit getal moge zijn, willen wij evenwel hetgeen ons werd medegedeeld, aan onze lezers niet onthouden. Zie hier de opgave:

	Inwoners.	Overleden aan cholera.	Leden der afschaffing.	Afschaffers aan cholera overl.
Delftshaven	3100	72	16	0
Groningen	35000	748	100	1
Harlingen	8000	14	57	0
Haarlem	25000	234	450	0
Leeuwarden	23000	206	70	0
Ondshoorn	1850	22	12	0
Rotterdam	83000	2096	630	3
Sneek.	7750	128	124	2
Wijk aan Zee	800	12	6	1
Zandvoort	1100	143	30	1
	188100	3575	1495	8

Men ziet dus, dat in bovengenoemde plaatsen, door een gerekend, van de 100 inwoners, 2 aan de cholera zijn overleden, terwijl van de afschaffers maar 1 op de 200, of ½ percent, zijn bezweken.

Wij gevoelen zeer wel, dat uit deze, weinig omvattende, opgaven geene afdoende resultaten zijn af te leiden, maar achten toch dit weinige opmerkelijk genoeg, om het te beschouwen als eene bijdrage tot de kennis van den invloed der sterke dranken op de gezondheid en bijzonder op het gevaar om door de cholera te worden weggesleept.

Wij kunnen hier nog bijvoegen dat ons uit 's Hertogenbosch waar de cholera almede hare slagtoffers heeft geeischt, ofschoon hun aantal niet bekend is — wordt berigt, dat aldaar, in overeenstemming met het bovenstaande, van de 105 leden der afschaffing, niet één aan de ziekte is bezweken.

(*De Volksvriend.*)

De Directie der Maatschappij van Moederlijke Weldadigheid, in het jaar 1830 te Leeuwarden opgerigt, brengt ter kennisse van hare Stad- en deelgenooten, dat zij steeds met hare werkzaamheden voortgaat, en dat de Kraamvrouwen welke zij in het verloopen jaar bedeeld heeft, tot het *buitengewoon groot getal* van meer dan *honderd vijftig* is geklommen.

Gelijk de Directie door eene aanzienlijke bijdrage de belangstelling van Hare Majesteit onze geëerbiedigde Koningin-Moeder, beschermster dezer Maatschappij steeds mag ondervinden, vleit zij zich ook dat de Ingezetenen door eene ruime deelneming aan deze hoogstnuttige inrigting zullen toonen belang te stellen in het lot van alle hulpbehoevende Kraamvrouwen, welke door een goed zedelijk gedrag zich zulks waardig toonen.

Leeuwarden,
den 10 Junij 1850.

De Directie der Maatschappij van Moederlijke Weldadigheid,
Douairière van SIJTZAMA, geb. de Wendt.
L. C. Douairière van WELDEREN RENGERS, geb. Alberda van Bloemersma.
Douairière van ANDRINGA de KEMPENAER, geb. thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg.
C. van VIERSSEN, Wed. Manger Cats.
A. de WAL, geb. Dekema,
C. W. F. J. van LIMBURG STIRUM, Wed. Driessen.
S. OTTEMA, geb. van Heukelom.
D. ZEPER, geb. Bienema.
J. SIMON, geb. van Sloterdijck.

VERGADERING van de afdeeling *Leeuwarden* der NEDERLANDSCHE VEREENIGING tot AFSCHAFFING van den STERKEN DRANK, op Woensdag den 19 Junij e. k., des avonds te *acht* uren, voor de Leden en hen, die uit belangstelling in de zaak de zamenkomst verlangen bij te wonen.

*** Getrouwd:
[illegible],
den [illegible] Junij 1850.
Eenige kennisgeving.

G. F. LANGEMEIJER, *van Leeuwarden*, met
M. C. SCHOLTE.

*** Ondertrouwd:
Heerenveen,
den [illegible] Junij 1850.

S. A. TACONIS Wz., en
B. E. KRINS.

*** Getrouwd:
St. Anna-Parochie,
den 13 Junij 1850.

JAN JOHs. van der LEIJ, met
AAGJE JOHs. WASSENAAR.

*** Getrouwd:
[illegible]warden,
[illegible] Junij 1850.
Eenige kennisgeving.

H. G. GROSJEAN, met
J. DAVIUS.

*** Getrouwd:
Leek,
den 14 Junij 1850.
Eenige kennisgeving.

J. C. METZLAR, en
F. S. C. SIJPKENS.

*** Getrouwd te Sneek, den 15 Junij 1850:
W. S. TERPSTRA, *van Bolsward*, en
J. J. BREEUWSMA, *van Nieuwland.*

*** Ondertrouwd:
Sexbierum,
den 16 Junij 1850.

C. C. L. DOKTER Fz., Weduwnaar van
T. J. Goodijk, en
C. van REES.

Eenigste kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter A. E. MEINESZ, geb. Dorhout Beeuring.
Sloten, den 10 Junij 1850.

*** Heden beviel voorspoedig van een' Zoon, ANTHONIA ALETTA GEERTRUIDA WELLENBERGH, geb. Koumans Smeding.
Utrecht, den 13 Junij 1850.

*** Is bevallen van een meisje IJ. E. KIJLSTRA, Echtgenoote van
Leeuwarden, den 16 Junij 1850. D. B. CAMSTRA.

*** Heden overleed na smartelijk doch zeer geduldig lijden, in den ouderdom van ruim 45 jaren, mijne dierbare Echtgenoote TRIJNTJE JOHs. ALTA, na eene gelukkige echtvereeniging van 23 jaren, mij nalatende 5 minderjarige Kinderen.
Harlingen, den 11 Junij 1850. THOMAS J. ZWANENBURG.

*** Heden ontsliep na eene ziekte van weinige dagen mijne dierbare Echtgenoot EDUARD MOLLES MOLLEMA, in den bloeijenden leeftijd van ruim 28 jaren, waarvan ik slechts 3 jaren met hem door den echt gelukkig mogt vereenigd zijn.

Hartverscheurend is voor mij, onze Ouders en betrekkingen dit onherstelbaar verlies, doch wij wenschen Gode te zwijgen en te berusten in den wil van Hem die alles werkt naar den raad zijns willens.

Heerenveen,
den 15 Junij 1850.

S. PEKEMA,
Wed. E. M. Mollema.

*** Het Kindje over welks geboorte wij ons zes weken geleden mogten verheugen, werd ons heden door den dood ontnomen.
Harlingen,
den 15 Junij 1850.

J. HAGA.
E. HAGA — van der Plaats.

Eenige kennisgeving.

*** Mogten wij ons, op den 9 dezer verheugen over de geboorte van eenen Zoon, heden behaagde het de Voorzienigheid dat kind weder van ons weg te nemen.
Deinum,
den 15 Junij 1850.

G. MAIJNARD TETRODE.
J. TETRODE — Albarda.

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken Stand te *Leeuwarden* zijn van den 11 tot en met den 17 Junij 1850 aangegeven: 16 Geboren. 6 Overleden. 6 Huwelijken.

Opgave der Prijs en Aanvoer van *BOTER* en *KAAS*, den 14 Junij 1850, aan de Stadswaag te Leeuwarden:

	PRIJS.	AANVOER.
BOTER	*f* 25,00.	1310/4 255/8 148/16 vaten.
KAAS	» 13,50 à *f* 17,00.	18,147 Ned. ℔.

Prijs-Courant der Effecten.

Amsterdam, den 15 Junij 1850.

Nederland.					
Werk. Schuld	2½ pCt.	56 1/16	56½	56 1/16 g	
Dito dito ..	3 »	66⅜			
Dito dito ...	4 »	87⅜	87½	87¼	
Amort.-Synd.	3½ »	87½			
Handel-Maats.	4½ »				
Frankrijk.					
Certific.......	3 pCt.	53 3/16			
Rusland.					
Ob. bij *H.* 1798/1816	5 pCt.	105⅜	105¾	105⅜	
dito dito 1828/1829	5 »	104⅝	104¼	104¼	
Dito bij dito..	4 »	88⅜	88¼	88¼	
Dito bij *Stiegl.*	4 »	87⅜	87½	87½	
Spanje.					
Leen. *Ard.* v. 85 £	5 pCt.	12 13/16	12⅞		
» » v. 510 £	5 »	13⅛			
» onb. Stukk.	5 »				
»	3 »				
» Binnenl. à 6/m	3 »	32⅞	33	32 15/16 p	
Ardoin Coupon.....	»	8⅜	8⅝		

Oostenrijk.				
Metaliek... . .	5 pCt.	76⅜	76⅜	
» (nieuwe)	5 »	81⅜	81⅜	81¼
» »	2½ »	41⅜	41⅜	41 5/16
Portugal.				
Te Londen 5 (nu 4)	pCt.	35¼		
»	4 »	36⅜	36 7/16	36 7/16
Amerika.				
Bank-Actien V.-Staten				
Brazilie 1824...	5 pCt.			
» £ 200	5 »			
Peru.........	4½ pCt.			
Venezuela...........		33⅜		
Grenada.......... ..		19 3/16	19¼	
Mexico..............		29⅜	29 5/16	29 5/16
Ecuador......... ..				

Binnenl. fondsen waren in alle soorten zeer vast; Fransche fondsen een weinig flaauwer; Spaansche iets lager; Portug. onveranderd; Russische zeer vast; Oostenr. prijshoudend; van Zuid-Amerik. zonder merkbare variatie.

Zondag den 16 Junij.

Integralen 56 1/16. Ardoins à 85 £ 12 13/16. Binnenl. 3 pCts. 33, 1/16. Portug. 5 pCts. 36. Dito 4 pCts. 36 7/16, ½, 9/16. Dito Dito Onbep. 33 3/16. Fransche Oblig. 3 pCt. 53⅛. Metaliek 5 pCt. 76 5/16. Dito Nieuwe 81¼. Mexik. 29 5/16, ⅜.

Bij geringe affaire waren heden integralen onveranderd. Van Spaansche waren binnenl. 3 pCts. tot verbeterde koersen gevraagd. Portug. waren insgelijks bij geanimeerde affaire iets aangenamer. Oostenrijksche en Fransche nagenoeg zonder variatie. Naar Mexik. was eenige meerdere vraag.

Prijzen der Buitenlandsche Coupons en Uitgelote Obligatien.

Metaliek.	*f* 25.50	Spaansche Piast.	*f* 00.00
Napelsche	» 25.00	Hamb. Russ.	» 37.12½
Div. Engelsche in £.	» 12.00	Russen in Zilv. R.	» 37.37½
Engelsche Russen	» 12.00	Poolsche in fl.	» 28.00
Fransche	» 56.25	Coup. Port. 1 Januarij 1848	
Belgische	» 56 25	per £ 2. . . .	» 00.00
Pruisische	» 34.75	» » Binn. n. 12. . .	» 00.00

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad HINDELOOPEN, zijn voornemens, bij inschrijving en opbod, aan te besteden, op Woensdag den 26 Junij 1850, des morgens ten elf ure, op het Raadhuis te Hindeloopen:

Het doen van eenige HERSTELLINGEN aan het METSELWERK der ZEESLUIS alhier, het VERWISSELEN en TEEREN der SLUISDEUREN en het BEGRINDEN van het zoogenaamde OOST.

Het Bestek en de Voorwaarden dezer aanbesteding liggen dagelijks ter Stads-Secretarie voor de gegadigden ter lezing.

Hindeloopen,
den 15 Junij 1850.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
F. A. LAMMERTS.
Ter ordonnantie derzelve,
J. ALBERTS, *Secret.*

Harddraverij te Appingedam,

van wege BURGEMEESTER en WETHOUDEREN aldaar, op DONDERDAG den 27 JUNIJ eerstkomende.

PRIJS: Eene ZILVEREN KOFFIJVAAS.
PREMIE: Een DITO TABAKSKOMFOOR.

En voor den EIGENAAR van het *schoonste inlandsche Tuigpaard*, dat, niet ouder dan vijf jaren, voor eene Chais ingespannen, tweemaal de Baan langs draaft, eene ZILVEREN TAFELSCHEL.

De Burgemeester van Appingedam,
J. POTTER van LOON.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN HENNAARDERADEEL OLDEPHAERT EN NOORD-WOLDE, gelet op een nader ingekomen verzoek van Kerkvoogden, maken door deze den belanghebbenden bekend, dat de Vergadering van Hervormde Floreenpligtigen te Molkwerum, geannonceerd geweest in de Leeuwarder Courant van Vrijdagen den 7 en 14 dezer maand, om moverende redenen wordt verschoven tot op ZATURDAG DEN 6 JULIJ 1850, voormiddags ten elf ure, in de Kerk aldaar.

Koudum, den 15 Junij 1850.

Grietman en Assessoren voornoemd,
E. VAN ASBECK.
Ter ordonnantie van dezelven,
J. ALBARDA GERLSMA, *Secret.*

Aanbesteding bij geslotene briefjes,

van het UITDIEPEN van een gedeelte der BROEKSTERVAART, over eene lengte van 376 el; waarvan het Bestek ter lezing zal liggen bij den Onderwijzer der Jeugd W. J. COOPMANS, te Broek; zullende aanwijzing worden gedaan op Woensdag den 26 Junij 1850, 's voormiddags ten elf ure.

De briefjes, behoorlijk op zegel geschreven, moeten worden ingeleverd vóór Vrijdag den 28 Junij daaraanvolgende, ter Secretarie van Doniawerstal.

AANBESTEDING.

De Gemeente der Doopsgezinden te Ternaard, zal bij geslotene briefjes aanbesteden: Het BOUWEN eener KERK aldaar, met bijlevering der daartoe noodige Materialen. Het Bestek ligt ter lezing in de Herberg te Ternaard; terwijl de gegadigden verzocht worden, hunne inschrijvings-briefjes, in te leveren vóór den 25 dezer maand Junij, aan den Notaris KLAASESZ te Ternaard, bij wien tevens nadere informatien te bekomen zijn.

MAATSCHAPPIJ van Onderlinge Levensverzekering,

onder de zinspreuk: DUURZAAM en ZEKER,
gevestigd te LEEUWARDEN.
Goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van den 7 Maart 1850, no. 7.
BESTUURDERS: MR. C. WIERSMA en J. J. DE JONGH.

Deze Maatschappij, waarvan de grondslagen in allen deele met DUURZAAMHEID en ZEKERHEID in overeenstemming zijn gebragt, en welke onder het toezigt is gesteld van de HH. Dr. S. BROUWER, R. H. S. G. JUCKEMA VAN BURMANIA Baron RENGERS en C. ALBARDA, als COMMISSARISSEN, verzekert *Jaarrenten*; dat is, *jaarlijksche* uitkeeringen aan personen van beide geslachten, boven de 20 jaren oud, gehuwd of ongehuwd, *in geval van overleving* aan dengenen, die ten hunnen behoeve heeft deelgenomen, en zulks op den voet bij het Reglement en bijbehoorende Tabellen omschreven.

Voor de deelname vervoege men zich aan het Kantoor der Maatschappij, in het Droevendal te LEEUWARDEN, en verder bij de HH. Agenten.

Onderlinge Brandverzekering-Maatschappij VOOR KERKEN EN OPENBARE GEBOUWEN,

GEVESTIGD TE AMSTERDAM.

Belanghebbende Administratien kunnen hare deelnemingen inzenden bij den Agent den Heer L. WOERMAN, te Sneek, bij wien tevens verdere inlichtingen te bekomen zijn.

O. G. VAN PAPPELENDAM, *Directeur.*

De GECOMMITTEERDEN *van den Hoogebeintumer Polder* roepen bij deze op de belanghebbenden van gemelden Polder, om te compareren op Dingsdag den 25 Junij 1850, des namiddags ten 3 ure, in de Herberg bij T. VAN DER PLOEG, te Hoogebeintum, om op te nemen de rekening van gedane uitgaaf en ontvang over het jaar 1849.

BOELGOED EN VERHURING.

De Notarissen G. S. ZIJLSTRA, te Heeg en C. J. JORRITSMA, te Sneek, zullen, op Donderdag den 20 Junij 1850, des voormiddags om 9 ure, ten sterfhuize van de Weduwe *Bauke Romkes Huitema*, in leven Koemelkersche te Heeg, publiek bij boelgoed, tegen gereede betaling presenteren te verkoopen:

9 melke- en kalve Koeijen, 1 Hokling, 2 Kalvers, 1 Schaap, 15 houten Melkaden, 1 Brokaad, 2 Karnen, waarvan 1 met koperen hoep, 2 Molkenvaten, 3 koperen- en 6 houten Emmers, 2 Kaasvaten, eenige Harken, Vorken en verdere Boerengereedschappen, 1 nieuwe BOOT met Zeil en Treil, 1 koesëten best binnenlandsch HOOI, 2 zijden GEROOKT SPEK, eene partij BAGGELAAR, 1 SCHAAFBANK en eenig TIMMERGEREEDSCHAP; voorts MEUBELEN en HUISGERADEN, als: 3 Bedden en Peluwen met toebehooren, 1 Kast, 1 Pulpitum, 1 Spijn, 1 Hoekspijn, 1 Klok, 4 Tafels, eenige Stoelen, 1 Spiegel, Schilderijen, Steengoed, eenig Theegoed, 2 koperen Gootlingen, 2 dito Ketels, 2 ijzeren Vuurpotten met Treeften en verder Koper-, Tin-, IJzer-, Glas- en Aardewerk en hetgeen meer te voorschijn zal worden gebragt.

Tevens zal alsdan ten voorschreven huize publiek, bij strijk- en verhooggeld, voor den tijd loopende tot St. Petri en den 12 Mei 1851, worden verhuurd:

Eene HUIZINGE en SCHURE, met ERVE en BLEEKVELD cum annexis, benevens 1 stuk WEID- en 3 stukken HOOILAND, zamen groot 4 bunder en ruim 4 roede, staande en gelegen te Heeg.

De Notaris MANN, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWER, te Makkum, Vrijdag 28 Junij 1850, 's namiddags 3 ure, bij *Ketelaar*, aan de Zeesluis te Workum, in veiling brengen:

8,45,10 (23 pond.) voortreffelijk en rijkelijk vruchtdragend GREIDELAND, gelegen aan de Hosza onder Workum, voorzien van beste Kleiaarde, sectie C, nos. 113, 114 en 115; bij *A. R. de Boer* als eigenaar in gebruik; Martini 1850 te aanvaarden; en zulks in 4 perceelen met regt van zamenvoeging.

VERKOOP VAN AFBRAAK, op Vrijdag den 21 Junij 1850.

L. HARMENZON, Deurwaarder te Leeuwarden, zal, op bovengemelden dag, voormiddags 9 uur, op de Kaai, bezijden de voormalige Hoeksterpoort, verkoopen:

Eene groote partij AFBRAAK, meest Balken, Planken, Juffers, Kozijnen en Ramen, liggende onmiddelijk aan den Stadsgracht.

Te bezigtigen des daags vóór den verkoop.

Veiling van Zeeuwsche IJperen Boomen, op Vrijdag den 21 Junij e. k.

De Deurwaarder S. CAMPHUIS, te Sneek, zal, op Vrijdag den 21 Junij 1850, 's voormiddags 10 uur, in de nabijheid te Sneek, aan het Sparksheim op de voormalige Houtmolenpolle aldaar, tegen contante betaling publiek verkoopen: eene partij puik ZEEUWSCHE IJPEREN BOOMEN, liggende aan het Vaarwater.

GRAS-VERKOOPINGEN.

De Arrond. Deurwaarder H. KLOOSTERMAN, zal de gewone GRASVERKOOPINGEN in Achtkarspelen dit jaar houden:

Te *Augustinusga* op Vrijdag den 28 Junij, in de Herberg van *Eelze Fokkinga.*
Te *Kootstertille*, op Dingsdag den 2 Julij, in de Herberg van *Pieter Ellens.*
Te *Surhuisterveen* op Donderdag den 4 Julij, in de Herberg van *Jan Binnes Hulshoff.* — Telkens des namiddags ten 2 ure.

Veranderingen of bijvoegingen worden tijdig verzocht.

UIT DE HAND TE KOOP: Vijf bunders HOOI, bij ANNE DIRKS WASSENAAR, te St. Jacobi-Parochie.

Uit de hand te koop:

Eene complete KUNST-DRAAIBANK, met Schroefregisters, alle de onderscheidene Beitels, eene partij fijn hout enz.

Te bevragen bij den Stads Bode N. JOUSTRA, te Dockum.

OPROEPING.

Iedereen die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan nu wijlen HARMEN WIEGERSMA en VROUW, in leven Echtelieden te Dockum, wordt verzocht daarvan aangave of betaling te doen aan den Stads Bode N. JOUSTRA, te Dockum, vóór den 1 Julij aanstaande.

Uit de hand te koop:

Eene uitmuntende en in volle werking zijnde GRUTTERIJ, met HEEREN HUIZING enz. Te bevragen bij A. VAN ZUIJLEN, op de Nieuwe te *Leeuwarden.* Brieven *franco.*

Uit de hand te koop:

Een BINDTWERK, hoog op stijlen 5,7 el, wijd in hoofden 8,6 el, in draaghouten 14 el, benevens eene partij beste OUDE STEEN en PANNEN. Alles liggende op de Rieming van *P. P. de Jong*, Boer te Exmorra, en te bevragen bij J. J. KEIKES, Timmerman te IJlst.

FAILLISSEMENT.

Bij vonnis der Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden, van den 15 Junij 1850, is LEVIJ MOZES KAN, Schoenmaker en Leêrverkooper, wonende te Leeuwarden, verklaard te zijn in staat van faillissement, sedert den 13 Junij 1850, met benoeming van den Heer Jonkheer Mr. S. W. H. A. VAN BEIJMA THOE KINGMA, Lid der Regtbank, tot Regter-Commissaris, en van Mr. S. W. TROMP, Procureur, wonende te Leeuwarden, tot Curator in het faillissement.

De Curator voornoemd,
S. W. TROMP.

Die iets te vorderen heeft of verschuldigd is aan de nalatenschappen van ENGEL LE ALES ENGELSMA en FOKELTJE MARTENS VAN DER WAL, in leven te Terhorne gedomicilieerd, wordt verzocht daarvan opgave te doen vóór den Julij 1850, ten Kantore van den Notaris EVERTSZ, te Oldeboorn.

De Ondergeteekende verwittigt aan zijne begunstigers onder hartelijke dankbetuiging voor het aan hem geschonken vertrouwen, dat hij zijn RUNMOLEN, gedreven onder de firma van de Wed. L. G. VAN DIJK, aan zijnen Zoon WALLE J. OPPEDIJK heeft overgedragen, die dit bedrijf onder zijn eigen naam wenscht voort te zetten.

IJlst, den 18 Junij 1850. J. W. OPPEDIJK.

Ingevolge bovenstaande advertentie de RUN- of EEKHANDEL, te voren gedreven onder de firma de Wed. L. G. VAN DIJK, onder eigen naam zullende voortzetten, zoo beveel ik mij aan de vorige begunstigers ten vriendelijkste aan, zullende trachten de aan mij op te dragene commissien met een goede zorg te vervullen.

IJlst, den 18 Junij 1850. W. J. OPPEDIJK.

Ik heb zes jaren lang eene hevige Rheumatische Ziekte gehad en verschrikkelijk daaraan geleden. Ik heb alles beproefd, wat de Geneesheeren mij voorschreven zonder in het minst baat daarbij te vinden; het schijnt, zij kenden nog het regte middel niet, — zij hebben mij ten minste den GOLDBERGERSCHEN KETTING niet voorgeschreven. Ik heb er echter een bij de Heeren KLINGER & Co., in Rotterdam laten koopen, die ik met zulk een gelukkig gevolg gebruikt heb, dat mij spoedig verzachting in mijn lijden gewierd en ik nu na hem 10 weken te hebben gedragen, geheel hersteld ben.

Gaarne vergun ik den Heer GOLDBERGER, den uitvinder van dit onschatbaar geneesmiddel, publiciteit aan mijne verklaring te geven.

Rotterdam, 7 Mei 1850. R. HOFFMAN, *Logementhouder te Heenvliet bij Rotterdam.*

DE ECHTE GOLDBERGERSCHE KETTINGEN zijn in onderstaande Dépôts te koop voor *f* 1,80 en *f* 2,70.

Amsterdam, *Verkoophuis*; Bolsward, *S. S. Oosterbaan*; Dokkum, *A. Schootsma*; Franeker, *K. Drager*; Harlingen, *L. P. Mirande Ps.*; Leeuwarden, *S. P. Postma*; Sneek, *P. T. Potma*; Groningen, *R. Hartman*, *J. L. Lagro Jr.*, *C. Rikkers*; Pekel-A, Gebr. *Polak*; Veendam, *S. Savenye*, en in bijna alle andere steden van het Rijk, in de bekende Dépôts.

EENE VEROUDERDE LEVER- EN MAAGKWAAL, DOOR DE PILLEN VAN HOLLOWAY GENEZEN.

De sergeant *Wilton*, in dienst gestaan hebbende bij het leger der Oost-Indische compagnie en sedert vijf en twintig jaren bij het Etablissement van Bengalen aangesteld, was lijdende aan eene aanmerkelijke ongesteldheid aan de lever, vergezeld van maagpijn en gebrek aan spijsvertering, waardoor zijn gestel geheel ondermijnd werd, niet tegenstaande de behandeling van de meest bekende geneeskundigen. Bij zijne terugkomst in Engeland werd hem aangeraden de pillen van *Holloway* te beproeven, en deze bewerkstelligden eene zoo volmaakte genezing, dat allen die vroeger zijnen hopeloozen toestand gekend hadden daarover verbaasd waren.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0,90, *f* 2,10, *f* 3,30, *f* 7,75, *f* 15,50, *f* 23,50.
POTJES ZALF van - 0,90, - 2,10, - 3,30, - 8,15, - 15,90, - 23,90.

Zijn op *franco aanvrage*, *à contant*, te bekomen aan het Hoofddepôt, bij den Heer J. STRAATMAN, te 's Hertogenbosch; J. C. H. VAN HARINXMA, te Leeuwarden; M. GAARBEEK, te Groningen; H. A. P. VAN GORCUM, te Assen; alsmede te Londen, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

CONSERVATIE DER OOGEN.

De GEZIGTKUNDIGE *J. GUDENDAG* zal gedurende eenige dagen te consulteren of te ontbieden zijn in het Logement *DE PHOENIX*, alhier. In het bijzonder maakt hij de ooglijders opmerkzaam op zijne AVOND-BRILLEN van Kristal de Roche, dewelke door alle Oog-artsen voor de beste gehouden worden.

BILLARDPARTIJ.

Met vereischte permissie van het Edel Achtbaar Bestuur van Franekeradeel gedenkt de Kastelein T. P. VAN DER MEER, te Midlum, op Donderdag 20 Junij 1850, te laten verbillarden, tot Prijs: *Een extra fraai ZILVEREN AANSTEKERS KOMFOOR*, waartoe alle liefhebbers worden uitgenoodigd; tevens verzocht worden zich des voormiddags voor 12 ure, te laten inschrijven, terwijl de loting precies ten 2 ure zal plaats hebben, om alzoo ten 3 ure een aanvang met spelen te maken.

Billardpartij te Lemmer.

De Logementhouder J. ADEMA, in het Posthuis, gedenkt, op Donderdag den 20 Junij 1850, des middags ten twaalf ure aan te vangen, te laten Verbillarden, en vrij te vereeren:

Een uitmuntend fraai ZILVEREN AANSTEKERS-KOMFOOR, tot Prijs. En *eene nader te bepalen PREMIE.*

Alle Spelers worden toegelaten. Partijen van 60 points in eens.

Twee KLEERMAKERSKNECHTS, hun werk goed verstaande, kunnen dadelijk werk bekomen bij W. C. VAN AMERONGEN, Mr. Kleermaker te Harlingen. *Brieven franco.*

Bij G. T. N. SURINGAR, te Leeuwarden, is van de pers gekomen:

PROZA EN POEZIJ

DOOR

ABM. DES AMORIE VAN DER HOEVEN JR.,

in leven Theol. Dr. en Predikant te Utrecht.

f 3,90.

Deze bundel, gedrukt in gr. 8° en versierd met gegraveerden titel en vignet, bevat eene door den Vader des vereeuwigden Schrijvers, den Hoogleeraar *Abm. des Amorie van der Hoeven*, bijeengebragte verzameling van *Gedichten* en Verspreide *Opstellen* in proza, voorafgegaan door de HERINNERING AAN DEN ONTSLAPENE van *J. J. van Oosterzee*, Theol. Dr. en Pred. te Rotterdam.

VAN DENZELFDEN SCHRIJVER

is bij bovengenoemden uitgever verschenen:

De TWEEDE DRUK zijner NAGELATEN LEERREDENEN, voorafgegaan door eene *Levens- en karakterschets des Ontslapenen van de hand zijns Vaders*, met portret, gegraveerd door *Lange*, gr. 8°. *f* 3,75.

De Godsdienst het wezen van den mensch,

BRIEF aan Dr. J. J. VAN OOSTERZEE, gr. 8°.
HERINNERINGEN VAN MIJNE ACADEMIEREIS in 1848, gr. 8°.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.